

Bron: Financieel Dagblad

Nibud: chronisch zieken zijn honderden euro's extra kwijt aan zorg door kabinetsplannen

Lien van der Leij

In het kort

Na protest over bezuinigingen op de sociale zekerheid, zwelt nu de kritiek op zorgbesparingen aan.

Chronisch zieken en mensen met een beperking zullen hun kosten met honderden euro's per maand zien stijgen, waarschuwt het Nibud.

Onduidelijk is of de tegemoetkoming van €350 mln die door het kabinet is beloofd, echt zal helpen.

Het huidige kabinet neemt maatregelen om de aanhoudende stijging van de zorgkosten af te remmen. Chronisch zieken en mensen met een beperking zijn daardoor honderden euro's per maand meer kwijt, waarschuwt budgetvoorlichter Nibud.

De eigen bijdrage voor wijkverpleging kan tot bijkomende lasten van €20 tot wel €175 per week leiden, rekent het Nibud voor.

De eigen bijdrage voor wijkverpleging kan tot bijkomende lasten van €20 tot wel €175 per week leiden, rekent het Nibud voor. Foto: Jean-Pierre Jans/ANP

De zorgkosten van mensen met een chronische ziekte of beperking stijgen met honderden euro's per maand als het kabinet zijn bezuinigingsplannen in de zorg doorzet. Daarvoor waarschuwt de onafhankelijke budgetvoorlichter Nibud op basis van eigen berekeningen.

Het kabinet-Jetten wil tijdens zijn regeringsperiode de almaar stijgende zorgkosten met zo'n €10 mrd afremmen. Voornaamste maatregel om dit te bereiken, is een verhoging van het verplichte eigen risico van de zorgverzekering. Ook komt er een eigen bijdrage voor wijkverpleging en jeugdzorg en wordt huishoudelijke hulp vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) geschrapt.

Daarnaast is er een trits kleinere maatregelen, zoals het schrappen van de belastingaftrek voor specifieke zorgkosten en het verwijderen van bepaalde medicijnen uit het basispakket.

'Als huishoudens gebruikmaken van meerdere regelingen die gaan veranderen, dan kan die kostenstijging oplopen tot zo'n €300 per maand, oftewel ruim €3500 per jaar', zegt

Nibud-directeur Mattias Gijsbertsen. Dat komt bovenop de extra kosten die mensen al moeten maken vanwege hun ziekte of beperking en die volgens eerder Nibud-onderzoek kunnen oplopen van €90 tot meer dan €1000 per maand.

Zorgen over stapeling van maatregelen

Deze berekeningen tonen aan dat belangenorganisaties zich 'terecht' zorgen maken over de stapeling van maatregelen, stelt Gijsbertsen. 'De maatregelen grijpen ook in elkaar.' Als voorbeeld noemt hij het plan om de belastingaftrek voor niet-vergoede zorgkosten, zoals fysiotherapie, tandarts of speciaal dieet, te schrappen. 'Dat zorgt ervoor dat hun inkomen voor de Belastingdienst hoger is. Daardoor kunnen zij ook minder zorgtoeslag krijgen en gaan ze hogere inkomensafhankelijke eigen bijdragen voor zorg betalen.'

Zo is eerder ingeschat dat het schrappen van de belastingaftrek ertoe leidt dat zo'n 80.000 mensen gemiddeld €500 per jaar meer gaan betalen aan eigen bijdrage voor de Wlz, waar de zorg voor kwetsbare ouderen en mensen met een ernstige ziekte of beperking onder valt. Maar het kabinet wil ook de eigen bijdrage Wmo, bedoeld om mensen te helpen zo lang mogelijk thuis te blijven wonen, inkomensafhankelijk maken.

De eigen bijdrage voor wijkverpleging kan – afhankelijk van hoe die wordt ingericht en hoeveel hulp mensen nodig hebben – resulteren in bijkomende lasten van €20 tot wel €175 per week, rekent het Nibud voor. Daarbij gaat het budgetinstituut uit van een gemiddelde bijdrage van €5 per uur, in lijn met de aannames van het CPB op basis van de doorgerekende verkiezingsprogramma's.

Belastbaar inkomen omhoog, huurtoeslag omlaag

De stijging van het belastbaar inkomen werkt ook door in de huurtoeslag, laat het Nibud zien. Iemand met een jaarinkomen rond het minimumloon (€30.000) en €1000 aan zorgkosten betaalt niet alleen €324 meer aan belasting, maar ziet ook zijn huurtoeslag met €20 per maand dalen.

Hoe meer zorgkosten, hoe groter het effect: een minimumloner met zorgkosten van €3000 per jaar draagt straks jaarlijks €1320 meer af aan belasting en ontvangt €83 minder huurtoeslag per maand.

Reële kans op financiële problemen

Het Nibud wijst erop dat chronisch zieken en mensen met een beperking ook al hard dreigen te worden geraakt door de geplande bezuinigingen op de sociale zekerheid. 'In combinatie met de meerkosten die mensen al hebben, is er een reële kans op financiële

problemen', zegt de huishoudboekjeberekenaar. Die plannen gaan 'voorlopig niet door', heeft het kabinet toegezegd, na protest door de bonden en oppositiepartijen.

De Raad van State adviseerde begin mei positief over het kabinetsvoornemen om na tien jaar bevrozing het verplichte eigen risico binnen de zorgverzekering te verhogen. De stijging van €385 naar €455 in 2027 levert in dat jaar een bezuiniging van €1 mrd op.

Wel zette het adviesorgaan vraagtekens bij de €350 mln waarmee het kabinet chronisch zieken tegemoet wil komen, omdat onduidelijk blijft hoe dat geld wordt aangewend. Ook het Nibud is er niet gerust op. Gijsbertsen: 'In het coalitieakkoord wordt ook gesproken over maatregelen om de financiële gevolgen voor lagere inkomens te dempen, maar het is nog onduidelijk hoe en in welke mate.'

Rapport dinsdag aan Kamer overhandigd

Het Nibud-rapport wordt dinsdag overhandigd aan politici in de Tweede Kamer, samen met de ervaringsverhalen van mensen die door de maatregelen worden getroffen. Het initiatief komt van Leder(in), het netwerk voor mensen met een beperking of chronische ziekte, samen met de Patiëntenfederatie Nederland en Mantelzorg NL.

'Het onderzoek van het Nibud laat zien dat mensen er keihard op achteruitgaan', zegt Deborah Lauria, directeur van Leder(in). 'Wij roepen het kabinet met klem op om andere keuzes te maken en de rekening voor de oplopende zorgkosten niet bij mensen met een beperking of chronische ziekte neer te leggen.'